

Brusel 3. července 2026
(OR. en)

11115/26

ECOFIN 905
UEM 309
SOC 434
EMPL 236
COMPET 849
ENV 825
EDUC 291
ENER 447
JAI 885
GENDER 122
JEUN 165
SAN 523
ECB
EIB

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	DOPORUČENÍ RADY k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Česka

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady ve znění revidovaném a dohodnutém několika výbory Rady a finalizovaném Hospodářským a finančním výborem na základě návrhu Komise COM(2026) 203 final.

DOPORUČENÍ RADY

**k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice
Česka**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97¹, a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EU) 2024/1263 stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reformy a investic a bránit nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými ve Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU). Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním.
- (2) Dne 25. listopadu 2025 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 zprávu mechanismu varování 2026, v níž není Česko uvedeno jako jeden z členských států, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, doporučení pro doporučení Rady o lidském kapitálu v Evropské unii a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2026, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny² dne 21. dubna 2026 a společnou zprávu o zaměstnanosti a doporučení o lidském kapitálu dne 9. března 2026.
- (3) Dne 29. ledna 2025 zveřejnila Komise Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost Unie v příštích pěti letech. Za klíčové pilíře udržitelného hospodářského růstu označuje tři transformační požadavky týkající se inovací, dekarbonizace a konkurenceschopnosti a také bezpečnost. Kompas konkurenceschopnosti se od svého zveřejnění promítá do činností v rámci evropského semestru, čímž se zajišťuje, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli EU a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

² Úř. věst. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) I v roce 2026 probíhá evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost, jež je nyní ve své závěrečné fázi³. Plány pro oživení a odolnost měly spolu s financováním z politiky soudržnosti zásadní význam pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru, neboť měly za úkol účinně řešit všechny nebo významnou část výzev identifikovaných v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v nedávných cyklech, a programy financované z evropské politiky soudržnosti musely k doporučením pro jednotlivé země přihlížet. Vzhledem k tomu, že doba platnosti Nástroje pro oživení a odolnost se blíží ke konci, je nezbytné reformy a investice podporované a prováděné v jeho rámci udržet a stavět na nich, zejména pokud jde o reformy a investice, které přispívají k řešení výzev uvedených v doporučeních pro jednotlivé země.
- (5) Dne 3. června 2026 Komise zveřejnila zprávu o Česku pro rok 2026. Posoudila pokrok, který Česko učinilo při plnění doporučení z roku 2025, a zhodnotila, jak provádí svůj plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým tato země čelí. Posoudila rovněž pokrok Česka při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Dne 21. ledna 2025 přijala Rada na základě posouzení a doporučení Komise doporučení, kterým schválila národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Česka⁴. Plán se vztahuje na období 2025 až 2028 a zahrnuje fiskální korekci rozloženou do čtyř let. Rada doporučila následující maximální tempo růstu čistých výdajů: 4,5 % v roce 2025, 2,5 % v roce 2026, 2,6 % v roce 2027 a 2,9 % v roce 2028, což odpovídá maximálnímu kumulativnímu tempu růstu počítanému vůči základnímu roku 2023 ve výši 10,1 % v roce 2025, 12,9 % v roce 2026, 15,8 % v roce 2027 a 19,2 % v roce 2028.
- (7) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise vyzvala členské státy, aby zažádaly o aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a výrazné navýšení výdajů na obranu⁵, a Evropská rada na svém zasedání dne 6. března 2025 tento návrh uvítala. Na základě žádosti Česka přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Česku umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů⁶. Období aktivace národní únikové doložky (2025–2028) umožňuje Česku změnit své priority veřejných výdajů nebo zvýšit příjmy vládních institucí tak, aby trvale vyšší výdaje na obranu neohrožily střednědobou udržitelnost veřejných financí.

⁴ Doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Česka (Úř. věst. C, C/2025/666, 10.2.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/666/oj>).

⁵ Sdělení Komise „Accommodating increased defence expenditure within the Stability and Growth Pact“ (Zohlednění zvýšených výdajů na obranu v rámci Paktu o stabilitě a růstu), Brusel, 19. března 2025, C(2025) 2000 final.

⁶ Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Česku umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky), (Úř. věst. C, C/2025/3962, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3962/oj>).

- (8) Dne 30. dubna 2026 předložilo Česko svou letošní roční zprávu o pokroku⁷, pokud jde o dodržování doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů a realizaci reforem a investic reagujících na hlavní výzvy vymezené v jemu určených doporučeních v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Česko dvakrát za rok podává o pokroku dosaženém při provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.
- (9) Růst reálného HDP v roce 2025 činil 2,6 % a inflace měřená HISC činila 2,3 %. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá růst reálného HDP v roce 2026 o 1,8 % a v roce 2027 o 2,4 % a inflaci měřenou HISC v roce 2026 na úrovni 2,7 % a v roce 2027 na úrovni 2,8 %.
- (10) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem⁸ se v roce 2025 schodek veřejných financí Česka zvýšil na 2,1 % HDP oproti 2,0 % HDP v roce 2024. Zvýšení schodku v roce 2025 odráží především vyšší veřejné investice a zvýšené vládní dotace na obnovitelné zdroje energie. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky, že v roce 2026 bude schodek veřejných financí činit 2,8 % HDP a v roce 2027 pak 2,9 % HDP. Nárůst schodku v roce 2026 odráží zejména úplné zrušení daně z neočekávaných zisků energetických společností a přesunutí platby poplatku za obnovitelné zdroje energie ze spotřebitelů elektřiny na stát. Zvýšení schodku v roce 2027 odráží především klesající kapitálové transfery z EU, které jsou obecně kompenzovány poklesem výdajů na sociální dávky a veřejné investice.

⁷ Roční zprávy o pokroku z roku 2026 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_cs.

⁸ Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

- (11) Na základě odhadů Komise byla orientace fiskální politiky⁹, která zahrnuje výdaje financované z vnitrostátních zdrojů i z prostředků EU, v roce 2025 víceméně neutrální. Předpokládá se, že v roce 2026 bude expanzivní v rozsahu 0,7 % HDP a v roce 2027 restriktivní v rozsahu 0,6 % HDP.
- (12) Na základě údajů poskytnutých Eurostatem¹⁰ se veřejný dluh Česka zvýšil ze 43,3 % HDP na konci roku 2024 na 44,3 % HDP na konci roku 2025. Zvýšení míry zadlužení v roce 2025 odráží především vnitřní dynamiku dluhu zvyšující zadlužení a v menší míře pak záporné primární saldo, které je částečně kompenzováno růstem nominálního HDP. Prognóza Komise z jara 2026 předpokládá, že na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky se poměr dluhu k HDP do konce roku 2026 zvýší na 45,8 % a do konce roku 2027 dále na 47,2 %. Toto zvýšení v roce 2026 a 2027 odráží především záporné primární saldo a v menší míře pak vnitřní dynamiku dluhu zvyšující zadlužení, které je částečně kompenzováno růstem nominálního HDP.
- (13) Podle údajů Eurostatu¹¹ činily v roce 2025 celkové výdaje vládních institucí Česka na obranu 1,2 % HDP. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že v roce 2026 budou na stejné úrovni. To odpovídá nárůstu ve výši 0,3 procentního bodu HDP ve srovnání s referenčním rokem 2021¹².

⁹ Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

¹⁰ Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2026.

¹¹ Zdroj: Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG).

¹² Definice výdajů na obranu podle NATO se liší od vymezení podle COFOG oddílu Obrana. Kromě toho by se mohly vyskytnout rozdíly způsobené vlivem doby zachycení výdajů, zejména u vojenského vybavení, neboť výkaznictví podle NATO se neřídí pravidly, která se pro dobu zachycení používají v národních účtech.

- (14) Unie nadále čelí riziku narušení dodávek energie a zvýšené volatility cen, což je dále umocněno geopolitickým napětím, jež má dopad na světové trhy s ropou a zemním plynem. Zkušenosti z energetické krize v letech 2022–2023 ukázaly, že rozsáhlá a necílená opatření s sebou nesou velké fiskální náklady a jsou sociálně a ekonomicky neefektivní. Od vypuknutí války na Blízkém východě v únoru 2026 přijalo Česko opatření fiskální politiky ke zmírnění dopadu vysokých cen energií na domácnosti a podniky¹³, konkrétně šlo o necílené snížení spotřební daně z motorové nafty s datem skončení platnosti 31. května 2026. Podle prognózy Komise z jara 2026 se předpokládá, že fiskální náklady na toto opatření budou v roce 2026 činit méně než 0,1 % HDP. Pokud by toto opatření zůstalo v platnosti do konce roku 2026, činily by v roce 2026 jeho fiskální náklady podle odhadů Komise 0,1 % HDP.
- (15) Podle výpočtů Komise dosáhlo tempo růstu čistých výdajů v Česku v roce 2025 výše 4,9 % a za roky 2024 a 2025 kumulativně 6,0 %. Růst čistých výdajů v roce 2025 je vyšší než doporučené maximální tempo růstu, přičemž odpovídá odchylce ve výši 0,2 % HDP v ročním vyjádření. Vezmou-li se v úvahu roky 2024 a 2025 dohromady, je kumulativní tempo růstu čistých výdajů nižší než doporučená maximální hodnota¹⁴.
- (16) Podle výpočtů Komise se předpokládá, že tempo růstu čistých výdajů v Česku dosáhne v roce 2026 výše 6,4 % a za roky 2024, 2025 a 2026 kumulativně 12,7 %. Předpokládaný růst čistých výdajů v roce 2026 je vyšší než doporučené maximální tempo růstu, přičemž odpovídá odchylce ve výši 1,5 % HDP v ročním vyjádření. Vezmou-li se v úvahu roky 2024, 2025 a 2026 dohromady, je předpokládané kumulativní tempo růstu čistých výdajů rovněž vyšší než doporučená maximální hodnota, přičemž odpovídá kumulativní odchylce 0,1 % HDP. Předpokládaná odchylka je však na základě současných projekcí výdajů na obranu v mezích flexibility národní únikové doložky.

¹³ Situace ke dni uzávěrky prognózy Komise z jara 2026 (4. května 2026).

¹⁴ Vzhledem k tomu, že Česko využívá flexibility v rámci národní únikové doložky, zaměřuje se posouzení souladu na druhé uvedené srovnání.

- (17) V roce 2024 přijalo Česko legislativní reformy řešící dlouhodobé doporučení pro tuto zemi, které se týká důchodů. Rizika ohrožující fiskální udržitelnost však přetrvávají. Předpokládá se, že index závislosti starých osob (poměr mezi počtem starších osob a počtem osob v produktivním věku) se bude v Česku po roce 2030 rychle zvyšovat. Vláda nedávno navrhla zvýšit valorizaci důchodů na polovinu růstu reálných mezd (namísto současné třetiny růstu reálných mezd) a navíc zvýšit valorizaci důchodů u důchodců vyššího věku. Od roku 2025 mají pracující důchodci nárok na slevu na sociálním pojištění a vláda nedávno navrhla zvýšit jejich důchodovou složku založenou na výši výdělků. Dalším zvýšením motivace starších pracovníků k setrvání v pracovně aktivním životě by se mohlo přispět ke snížení rizik ohrožujících fiskální udržitelnost.

- (18) Přetrvávající strukturální schodky a tlaky na výdaje zdůrazňují potřebu kvalitnějších veřejných financí. Pokud jde o fiskální udržitelnost, čelí Česko nízkým až středním rizikům. Vzhledem ke střednědobým až dlouhodobým výdajovým tlakům, které jsou způsobeny například stárnutím populace, změnou klimatu a výzvám souvisejícím s modelem hospodářského růstu, jsou k posílení konkurenceschopnosti, produktivity a udržitelnosti nutné další reformy. Vláda stojí před výzvami, které souvisejí se stanovením priorit veřejného financování a se zajištěním nejproduktivnějšího využívání výdajů, a to na základě zefektivnění systémů daní a dávek, zejména na trhu práce a v oblasti sociálního zabezpečení, a zlepšení kvality služeb, včetně vzdělávání a zdravotní péče. Na straně výdajů je Česko jedním z mála členských států, které nemají zavedenou praxi sestavování rozpočtu podle výkonnosti ani provádění přezkumů výdajů. Vláda se zavázala, že prioritu dá efektivnímu a transparentnímu využívání veřejných prostředků, a to v souladu se státním rozpočtem a strategickými investicemi. Nicméně se zatím nerýsuje záměr v nedávno testovaném sestavování rozpočtu podle výkonnosti a provádění přezkumů výdajů pokračovat. Česku by prospěl přechod od tradiční rozpočtové struktury založené na vstupech k systému zaměřenému na výkonnost, který do rozhodování o rozpočtu začleňuje informace o výkonnosti, mimo jiné prostřednictvím systematického využívání přezkumů výdajů a ukazatelů založených na výsledcích. K tomu by bylo rovněž potřeba stanovit robustní institucionální a legislativní rámec, kterým by se zajišťovalo, že jsou při rozhodování o rozpočtu, stanovování výdajových priorit a navrhování veřejných politik systematicky zohledňována zjištění z přezkumů výdajů a informace o výkonnosti.
- (19) Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění unijních nástrojů financování, jakož i v kontextu evropského semestru, je i nadále nezbytné zapojovat do procesu místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zainteresované strany, a to systematicky, smysluplně a včas.

- (20) V porovnání s průměrem celé EU probíhá v Česku provádění programů politiky soudržnosti rychleji jak z hlediska výběru projektů, tak z hlediska vyplacení prostředků – toto se týká podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), Evropského sociálního fondu plus (ESF+) a Fondu soudržnosti (FS). Je důležité tuto dynamiku zachovat a zároveň maximalizovat dopad investic v praxi. Česko již v rámci svých programů politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu. Je nezbytné zajistit, aby byly nové investice, které Česko uvádí ve svém přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období, zejména ty, které souvisejí s pěti prioritami stanovenými v nařízení o přezkumu v polovině období¹⁵, realizovány rychle a účinně.
- (21) Česko čelí několika výzvám souvisejícím s veřejnou správou, dekarbonizací, trhem práce, vzděláváním, kapitálovými trhy, inovacemi a podnikatelským prostředím.

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/1914 ze dne 18. září 2025, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období.

- (22) Podnikatelské prostředí v Česku brzdí nízká kapacita veřejné správy. Konkrétně se veřejné správě nedaří přilákat talentované pracovníky, udržet je a rozvíjet. Například mzdy ve veřejné správě již téměř deset let klesají jak v reálném vyjádření, tak ve srovnání se soukromým sektorem. U manažerských, IT a odborných pozic v Praze činí rozdíl oproti soukromému sektoru přibližně 46 %. Stabilita řídicích funkcí v ústřední správě je rovněž velmi nízká: po každé změně vlády bylo nahrazeno více než 40 % formálně nepolitického nejvyššího vedení. Propouštění se často klasifikuje jako reorganizace, což omezuje právní ochranu. V Parlamentu ČR byl předložen legislativní návrh na reformu veřejné služby. Vzhledem k tomu, že není k dispozici žádné posouzení dopadů, je v této fázi obtížné posoudit účinky tohoto návrhu. Omezená správní kapacita přetrvává i ve znevýhodněných krajích (Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský), které čelí strukturálním problémům souvisejícím s hospodářským rozvojem a lidským kapitálem, což je brzdou pro regionální konkurenceschopnost a růst. Kapacitu veřejné správy by bylo možné zvýšit například zajištěním lepší informovanosti o pracovních příležitostech, lepším výběrem a rozvojem vedoucích pracovníků, flexibilnějšími a vyššími platy, zejména pro řídicí a odborné pozice, zvýšenou právní ochranou vyšších státních úředníků v ústřední správě a snížením administrativní zátěže.

- (23) Roztříštěná správa obcí v Česku a zastaralá pravidla pro rozpočtové určení daní obcím nepřispívají ke stimulaci hospodářského rozvoje, neodrážejí přesně náklady na služby poskytované obcemi různých velikostí, podřývají územní soudržnost a generují velký objem neinvestovaných úspor. Česko má nejmenší územní samosprávné celky ze zemí OECD. To se týká i hlavního města Prahy, které je odpovědné za více než 25 % celostátního HDP a je administrativně rozděleno na 57 městských částí. Kromě toho není dostatečně rozvinut právní rámec pro spolupráci mezi obcemi, což jim brání delegovat jejich povinnosti v oblastech, jako je územní plánování a doprava, na sdružení obcí. Obce v Česku disponují rovněž nejvyššími úsporami v poměru k HDP v EU. Kromě roztříštěnosti stojí za těmito vysokými úsporami pravidla pro rozpočtové určení daní. Podle nich je velká většina příjmů přidělována na základě počtu osob s trvalým pobytem. Uvedená pravidla však nedostatečně stimulují hospodářský rozvoj (zejména výstavbu) a nepřesně odrážejí skutečné náklady na služby poskytované regionálními centry. Na základě probíhající analýzy pravidel pro rozpočtové určení daní zkoumá Česko potenciální možnosti.

- (24) Územní plánování a povolovací procesy jsou i nadále složité a pomalé, což představuje výraznou překážku pro podnikání a konkurenceschopnost a zároveň to zvyšuje náklady na hospodářský a obchodní rozvoj. Také se tím nepřímo zvyšují náklady na energie (kvůli pomalejší výstavbě energetické infrastruktury), ztěžuje se lidem možnost přestěhovat se blíže k jejich pracovišti (kvůli cenově méně dostupnému bydlení) a brzdí se tak i digitální transformace (kvůli pomalému zavádění klíčové digitální infrastruktury). Česko má například jedno z nejnižších pokrytí sítěmi s velmi vysokou kapacitou a optickými vlákny do prostor uživatele v celé EU. Pravidla územního plánování zatěžují zejména velká města, kde může aktualizace územního plánu trvat i více než deset let. Situaci by bylo možné zlepšit například přerozdělením odpovědnosti za územní plánování mezi státem a obcemi a zavedením odlišných požadavků na plánování u malých a velkých sídel. Pokud jde o stavební povolení, bylo dosaženo určitého pokroku, zejména zřízením specializovaného orgánu pro veřejnou infrastrukturu a digitalizaci. Stále však existuje jen málo důkazů o tom, že udělování stavebních povolení probíhá rychleji. Tento proces by bylo možné urychlit zlepšením digitalizace (včetně interoperability), kapacity a řízení stavebních úřadů.

- (25) Cenová dostupnost bydlení je na nízké úrovni a dále klesá. V posledním desetiletí je tempo růstu poměru cen rezidenčních nemovitostí k příjmům v Česku třetí nejvyšší v EU. Cenová dostupnost je obzvláště nízká ve městech, kde 11,2 % lidí platí za bydlení více než 40 % svého příjmu. U osob s příjmem nižším než 60 % mediánu příjmů činí tato míra 43,4 %. Dostupnost sociálního bydlení je jedna z nejnižších v EU a bezdomovectvím a vyloučením z přístupu k bydlení je postiženo více než 160 000 lidí. Stávající rámec zdanění bydlení nezajišťuje správné pobídky, které by vedly k řešení této situace. Příjmy z periodického zdanění nemovitostí jsou velmi nízké a činí 0,4 % HDP (EU: 1,8 %), přičemž s krátkodobými pronájmy je zacházeno příznivěji než s pronájmy dlouhodobými. Pokud by došlo ke zvýšení daní z nemovitostí a k jejich propojení s tržními hodnotami a současně by se zrušilo příznivé daňové zacházení s krátkodobými pronájmy, vznikla by motivace k přesunu bydlení, které je neobýváno nebo využíváno ke krátkodobým pronájmům, na trh s dlouhodobými pronájmy a k hustší výstavbě. Poptávku by rovněž snížilo, pokud by u daně z příjmů fyzických osob byla omezena odpočitatelnost úrokových plateb z hypoték. Na straně nabídky – kromě lepšího územního plánování, vydávání stavebních povolení a obecních pobídek – by domovní a bytový fond mohl být rovněž navýšen díky větším investicím do bytové výstavby a renovace ze strany veřejného a neziskového sektoru.
- (26) České domácnosti mají vyšší míru úspor, než je průměr EU, nicméně velká část těchto finančních aktiv zůstává ve formě hotovosti a vkladů. Zároveň mají české domácnosti i nadále pouze omezené přímé investice v kótovaných akcích a dluhopisech, stejně jako investice realizované prostřednictvím pojistných produktů a penzijních fondů, což je výrazně pod průměrem EU, a to i přesto, že ve srovnání s minulostí se zvýšil podíl investování prostřednictvím investičních fondů. Směrování soukromých úspor na kapitálové trhy by mohlo podnikům přinést cenné další financování a zvýšit v současnosti velmi nízký podíl kótovaných akcií a dluhopisů jako zdrojů financování podniků.

- (27) Oblibě se těší nedávno zavedený dlouhodobý investiční produkt, ale je možné, že bude nutné změnit jeho koncepci, aby byla zajištěna adicionalita ve vztahu k jiným dlouhodobým spořicími nástrojům, jako jsou penzijní fondy třetího pilíře. Míra účasti v penzijních fondech třetího pilíře by měla být podporována, a to motivací k navýšení příspěvků, zejména u mladších zaměstnanců a zaměstnanců s nižšími příjmy. Díky případné větší alokaci na kapitálové investice ze strany penzijních fondů třetího pilíře by se zlepšil jejich skromný výnosový profil i jejich atraktivita. K tomu by mohlo přispět vytvoření vhodných podmínek pro diverzifikovanější dlouhodobé investiční strategie a zároveň provedení přezkumu regulačních prvků a standardních investičních možností, které omezují akciovou expozici, investiční flexibilitu a vhodné možnosti vyplácení, přičemž by to podpořilo silný prvek annuity. Vytvořením veřejného přehledu důchodových ukazatelů, který by porovnával výnosy z jednotlivých fondů a poplatky, a systému evidence důchodů, který by ukazoval nabytá důchodová práva ze státního důchodového systému i soukromého penzijního pojištění, by se posílila transparentnost, hospodářská soutěž i informovanost veřejnosti.
- (28) Inovativní podniky mají omezený přístup k nebankovnímu financování, neboť český ekosystém soukromého kapitálu a rizikového a rozvojového kapitálu je roztržštěný a nedostatečně rozvinutý, přičemž velká část financování určená inovativním podnikům je závislá na zahraničních investorech. Podporou větší účasti institucionálních a retailových investorů na kótovaných i nekótovaných akcích, rizikovém a rozvojovém kapitálu a soukromém kapitálu by se přispělo k rozšíření nabídky dlouhodobého rizikového kapitálu, který mají podniky k dispozici. Pokud by se v této souvislosti podařilo domácnosti motivovat k tomu, aby předčasně neodcházely od domácích institucionálních investorů, jako jsou pojistitelé a penzijní fondy, byli by tito schopni investovat více do kategorií aktiv s delším investičním horizontem.

- (29) Dále by se mělo zintenzivnit stávající úsilí o poskytování veřejné podpory a vtahování institucionálních a retailových investorů do oblasti soukromého kapitálu a rizikového a rozvojového kapitálu, a to na základě širšího využívání finančních nástrojů, včetně struktur fondu fondů a vhodných mechanismů snižování rizik. Tyto nástroje mohou pomoci mobilizovat soukromé financování do inovativních podniků orientovaných na růst, a tím podpořit konkurenceschopnost a dekarbonizaci hospodářství. K tomu by bylo zapotřebí posílit příslušnou řídicí kapacitu Národní rozvojové banky, aby mohla tyto nástroje účinně navrhovat a zavádět.
- (30) Česko přijalo několik opatření ke zlepšení svého inovačního ekosystému, ale k plnému využití jeho výzkumného a inovačního potenciálu je zapotřebí přijmout další opatření. Reforma z roku 2025 týkající se plánu zaměstnaneckých opcí na akcie zvyšuje atraktivitu tohoto režimu pro začínající podniky, přičemž se také připravuje nový zákon o začínajících podnicích (startupový zákon), jehož cílem je posílit regulační rámec pro inovativní podniky. To je nezbytné vzhledem k tomu, že české podniky jsou nadále zatěžovány administrativními překážkami, přičemž 71 % z nich vnímá regulaci jako překážku, která jim brání v investování; kromě toho zůstává pod průměrem EU i jejich inovační výkonnost. Za průměrem EU zaostávají české podniky také v zavádění některých pokročilých digitálních nástrojů a v digitální intenzitě, často v důsledku nedostatku digitálních dovedností a finančních omezení. Nový zákon o výzkumu, vývoji a inovacích (v platnosti od roku 2027) má podpořit transfer znalostí a umožnit flexibilní financování výzkumu a vývoje, nicméně institucionální pobídky komercializace výzkumu a vazby mezi akademickou obcí a podniky jsou i nadále slabé. Cílem reformy daňových odpočtů na výzkum a vývoj je zvýšit atraktivitu tohoto režimu. Mezi opatření, která Česko přijalo, patří například spolupráce daňového orgánu s odborníky na výzkum a vývoj a zaměření na identifikaci skutečných výzkumných a vývojových činností s tím, že na dodržování formálních požadavků lze klást menší důraz. Kromě toho je spolupráce mezi daňovými poplatníky a akademickou obcí (včetně transferu know-how) podporována přímo v rámci odpočtu na výzkum a vývoj. Současně by byly přínosem další kroky k lepší předvídatelnosti provádění uvedeného režimu, neboť ho využívá pouze 30 % podniků působících ve výzkumu. Výzkumný potenciál je dále omezen snižujícími se výdaji na výzkum a vývoj (1,8 % HDP v roce 2024) a jejich nízkou efektivitou, kterou brzdí vysoký stupeň roztržitosti výzkumného systému.

- (31) Přetrvávající vysoká závislost Česka na dovážených fosilních palivech způsobuje zranitelnost české ekonomiky vůči cenovým a nabídkovým šokům, což představuje riziko pro ekonomickou bezpečnost a dlouhodobou konkurenceschopnost této země. Největší a dále rostoucí podíl konečné spotřeby energie připadá na odvětví dopravy, přičemž daná energie pochází převážně ze spalování fosilních paliv. Zavádění vozidel s nulovými emisemi stále výrazně zaostává za průměrem EU. Reformy přijaté v rámci plánu REPowerEU by měly být doplněny dalšími opatřeními na podporu mobility s nulovými emisemi. Mohlo by jít například o zachování osvobození od poplatků za dálniční známky pro osobní automobily a dodávky s nulovými emisemi nebo osvobození těžkých vozidel s nulovými emisemi od mýtného s cílem pomoci dekarbonizovat rozsáhlé české odvětví nákladní dopravy. V rámci úsilí o dekarbonizaci by se měla rovněž věnovat pozornost řešení nedostatku cenově dostupných a přístupných alternativ v podobě veřejné dopravy s nulovými emisemi (jenž omezuje mobilitu a přístup k základním službám, zejména pro domácnosti s nízkými příjmy), a to zlepšením regionálního propojení, zajištěním cenové dostupnosti služeb pro zranitelné domácnosti a případně podporou systémů dopravy na vyžádání. Spotřeba energie v tomto odvětví zůstává na vysoké úrovni, i když se v posledních letech snižuje, což je důsledkem zvyšující se efektivnosti a strukturálních změn. K zajištění nákladově efektivního způsobu dekarbonizace a konkurenceschopnosti průmyslu je zapotřebí dále investovat do energetické účinnosti a elektrifikace. Pozitivně lze hodnotit postupný přechod českého průmyslu k výrobě většího objemu ekologických technologií. Jedním z hlavních zdrojů výroby elektřiny zůstávají fosilní paliva – v roce 2025 představovala přibližně 40 % celkové produkce. Vzhledem k tomu, že k dálkovému vytápění se i nadále z velké části využívají fosilní paliva, je rovněž třeba vyvinout další úsilí o dekarbonizaci tohoto odvětví a zajistit podporu vytápění a chlazení z obnovitelných zdrojů. V Česku se navíc nedostatečně využívá ekologického zdanění.

- (32) Podíl obnovitelných zdrojů na skladbě zdrojů elektrické energie v Česku stagnoval na 16,6 %, což byl v roce 2025 druhý nejnižší podíl v EU. Ceny elektřiny se i nadále z velké části odvíjejí od drahého zemního plynu, který si drží svou dominanci v pozici technologie stanovující mezní ceny. Přestože reformy v rámci plánu REPowerEU přispěly ke zjednodušení povolovacího řízení, potenciál větrné energie zůstává z velké části nevyužit. Díky stanovení oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie, k němuž by v rámci plánu pro oživení a odolnost mělo dojít do srpna 2026, se umožní rychlejší rozvoj velkokapacitních zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, což přispěje k dostupnějším cenám energie a k nižšímu vystavení vnějším rizikům. Významnou strukturální překážkou pro jejich zavádění je i nadále chybějící dlouhodobá jistota pro ty, kdo chtějí do obnovitelných zdrojů energie investovat. Zahájením aukcí elektrické energie a vypracováním dlouhodobých smluv ve větším měřítku by se umožnil rozvoj rozsáhlých projektů obnovitelné energie nad rámec tradičních programů podpory a také by se vytvořily příležitosti pro dekarbonizaci energeticky náročných průmyslových odvětví.
- (33) Omezená kapacita české elektrizační soustavy a potřeba modernizace sítí nadále brání rychlému zavádění obnovitelných zdrojů energie. Investice do elektrizační soustavy jsou rovněž stále pod úrovní, které je třeba dosáhnout, aby se pokryly zvýšené potřeby v oblasti elektrifikace a udržitelné mobility. Zpoždění při zavádění velkých investic do síťové infrastruktury přetrvávají zejména kvůli problémům v územním plánování a správné kapacitě. Kromě toho přetrvávají problémy související s řízením sítě, např. fronty na připojení k síti a nevyužité rezervace kapacity, a s pomalým zaváděním inteligentních měřičů. K zajištění větší flexibility z jiných zdrojů než fosilních již Česko podniklo důležité legislativní kroky, nicméně dalším investováním do tohoto odvětví by trh získal větší stabilitu. Elektroenergetické datové centrum (EDC) již poskytuje funkce pro sdílení energie, ale stále je ještě třeba realizovat závěrečné fáze EDC, které umožní nezávislou agregaci technické a tržní flexibility. Díky nim by se umožnil přechod k pružnějšímu odvětví energetiky, včetně rozvoje a integrace nových technologií. Důležitým chybějícím prvkem pro plné využití výhod domácí flexibility a zajištění účinného řízení sítě, je reforma sazeb, včetně zavedení systému dynamických sazeb.

- (34) Ve zlepšování energetické účinnosti fondu obytných budov dosáhlo Česko pokroku. Programy na podporu renovací přinášejí výsledky, ačkoli zlepšení se z velké části projevují u rodinných domů, zatímco pokrok při renovaci bytových domů a bytů pro občany s nízkými příjmy zůstává pomalý. Přetrvávající výzvou je i nadále renovace veřejných budov. V tomto odvětví s nedostatečnými výsledky lze soukromý kapitál na investice do úspor energie mobilizovat zavedením inovativních finančních nástrojů.
- (35) Stále zásadnější problém pro produktivitu českého průmyslu, zemědělství a energetiky představuje nedostatečná klimatická a vodohospodářská odolnost. V oblasti přizpůsobení se změně klimatu a vodohospodářské politiky má Česko nedostatečnou administrativní správu i kapacitu. Provádění těchto politik brání systémový nedostatek lidských zdrojů napříč ministerstvy a všemi úrovněmi správy, nejasné rozdělení odpovědností mezi nimi a absence efektivního koordinačního rámce. Účinné provádění adaptačních politik napříč odvětvími by se zajistilo zavedením koordinačního systému, vymezením odpovědností a posílením institucionální kapacity.
- (36) Český trh práce se může pochlubit vysokou mírou zaměstnanosti – v roce 2025 dosahovala míra zaměstnanosti 82,9 % (EU: 76,1 %) a míra nezaměstnanosti 2,8 % (EU: 6,0 %), což jsou jedny z nejlepších výsledků v EU. Míra volných pracovních míst se však blíží průměru EU. Kromě vyšší mobility pracovních sil by se obsazení volných pracovních míst mohlo zajistit zvýšením míry zaměstnanosti některých skupin obyvatelstva. Patří mezi ně rodiče malých dětí, Romové a osoby se zdravotním postižením. V roce 2024 bylo navíc zaměstnáno odhadem 66 % ekonomicky aktivních ukrajinských uprchlíků; polovina z nich však uvedla, že pracuje na pozicích, které neodpovídají jejich kvalifikaci. To souvisí mimo jiné se složitým uznáváním zahraničních kvalifikací a vysokým počtem regulovaných povolání. Míra zaměstnanosti Romů v roce 2024 činila přibližně 55 % (ve srovnání s 82,3 % v obecné populaci) a téměř polovina mladých Romů ve věku 16–29 let není zaměstnána ani se neúčastní vzdělávání či odborné přípravy (oproti 8,6 % na celostátní úrovni), což narušuje sociální začleňování.

- (37) Stávající systém daní a dávek nadále odrazuje rodiče, zejména mladé matky, od návratu do práce. Zatímco míra zaměstnanosti žen v roce 2025 činila 77,5 % (EU: 71,3 %), rozdíl v zaměstnanosti žen a mužů ve věku 25 až 34 let v roce 2025 činil 32,8 procentního bodu, což je jedna z nejvyšších hodnot v EU. Rozdíl v odměňování žen a mužů v roce 2024 navíc činil 18,5 % (EU: 11,1 %), mimo jiné v důsledku dlouhé rodičovské dovolené. Zdanění příjmů u druhých výdělečně činných osob v domácnosti bylo v roce 2025 mírně nad průměrem EU a zůstává stejně vysoké jako daňové zatížení u svobodných osob, jejichž mzdy jsou na stejné úrovni. Daňová sleva na nepracujícího manžela/manželku a nastavení rodinných dávek nedostatečně motivuje rodiče, zejména matky, od nástupu do práce. Pokud jde o dostupnost služeb péče o děti, chodilo v Česku v roce 2025 do zařízení péče o děti pouze 7,9 % dětí mladších tří let, což je o 3,5 procentního bodu více než v roce 2023, ale stále hluboko pod průměrem EU, který činí 40,5 %. To bylo způsobeno jak nižším počtem dětí, tak zvýšenou kapacitou zařízení, nicméně v některých regionech je stále zapotřebí zajistit větší kapacitu (jakož i lepší modelování poptávky). Kapacita komunitních a domácích služeb dlouhodobé péče je rovněž stále nedostatečně rozvinutá, což snižuje míru zaměstnanosti pečovatelů, obvykle žen, a zároveň vede k rozsáhlejším problémům při organizaci péče, včetně péče zdravotní. Veřejné investice do dlouhodobé péče a ústavní péče jsou v Česku ve srovnání s EU o 14 % vyšší, avšak investice do služeb domácí zdravotní a sociální péče / domácí dlouhodobé péče jsou o 20,5 % nižší než v EU, což zdůrazňuje potřebu nalézt vyváženější strukturu veřejných investic do dlouhodobé péče v souvislosti s rychle stárnoucí populací. Systém zdravotní péče je i nadále příliš závislý na nemocničních službách, s vysokou lůžkovou kapacitou, nízkou obsazeností a hospitalizacemi, kterým se lze vyhnout, což poukazuje na neefektivitu a nedostatečnou koordinaci s primární a komunitní péčí.

- (38) Systém daní a dávek nadále velmi zatěžuje osoby s nízkými příjmy, což snižuje finanční motivaci k práci vlivem vysokých neodpočitatelných odvodů a poklesu dávek v důsledku rostoucího příjmu. Česko má jedno z nejvyšších daňových zatížení práce u svobodných zaměstnanců, kteří vydělávají 50 % průměrné mzdy, což odrazuje od formálního zaměstnávání a podněcuje šedou ekonomiku a chudobu pracujících. Úprava zdanění práce by mohla tuto zátěž zmírnit a povzbudit více lidí ke vstupu do standardního zaměstnání. Kromě toho má Česko vysoký podíl osob samostatně výdělečně činných (13 %, v EU: 9 %), které podléhají mnohem nižšímu zdanění než běžní zaměstnanci. Současný systém umožňuje osobám samostatně výdělečně činným odečíst 40–80 % příjmů jako náklady související s podnikáním, přičemž osoby, jejichž roční příjem je nižší než 2 miliony CZK, se navíc mohou rozhodnout pro paušální daň. Ta je výrazně nižší než daň, kterou by platil běžný zaměstnanec s podobným příjmem, a osoby samostatně výdělečně činné s vysokými příjmy platí pouze čtvrtinu daně, kterou by platil ve stejné situaci zaměstnanec. Nedávná reforma byla v březnu 2026 zrušena a minimální vyměřovací základ pro důchody byl zachován na úrovni 35 % průměrné mzdy. Zrušením výjimek pro osoby s vysokými příjmy by se mohlo dosáhnout větší spravedlnosti a zároveň by se tím omezila narušení trhu práce.
- (39) S ohledem na klíčovou úlohu lidského kapitálu při zvyšování konkurenceschopnosti a strategické autonomie Unie doporučila Rada v roce 2026 členským státům, aby přijaly opatření, jimiž by se urychleně řešily s lidským kapitálem související strukturální problémy v oblasti dovedností, vzdělávání a odborné přípravy, protože brzdí konkurenceschopnost. K provádění doporučení Rady o lidském kapitálu v Unii mohou letošní doporučení pro Česko přispět.

- (40) V důsledku relativně nízké účasti na vysokoškolském vzdělávání a nízkém počtu úspěšných absolventů se zvyšuje nedostatek kvalifikovaných pracovníků, zejména v méně rozvinutých regionech. Míra dosaženého terciárního vzdělání u osob ve věku 25–34 let patří i nadále k nejnižším v EU (36 %, v roce 2025 v EU: 45 %) a je výrazně nižší než 45% celounijní cíl. Celkový počet studentů zapsaných ke studiu v rámci terciárního vzdělávání zůstává nízký, a to i přes mírný nárůst mezi lety 2020 a 2023, a míra předčasného ukončení studia zůstává trvale na vysoké úrovni, zejména v oborech informačních a komunikačních technologií (IKT), zemědělství a služeb. K příčinám vysoké míry předčasného ukončení studia na českých vysokých školách patří nedostatečná finanční podpora studentů, omezená nabídka služeb poradenství pro volbu povolání, jakož i nesoulad mezi studijním programem a očekáváním studentů. Jedním z klíčových problémů zůstává i cenově dostupné bydlení. Kvůli nedostatečné podpoře studentů, včetně těch se zdravotním postižením, se omezuje dostupnost terciárního vzdělávání, účast na něm i úspěšné dokončení.
- (41) Počet studentů zapsaných do programů STEM zůstává ve srovnání s průměrem EU mírně nízký, což poukazuje na přetrvávající strukturální problémy. V roce 2023 vystudovalo obory STEM (obory přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky) pouze 11,8 žen na 1 000 osob ve věku 20–29 let, což je pod průměrem EU (15 žen na 1 000 absolventů). Tento trend přispívá k nedostatku kvalifikovaných pracovníků v odvětvích s vysokou poptávkou, může omezovat inovace a výzkumné kapacity a odráží širší výzvy související s účastí studentů a zajištěním toho, aby ve studiu pokračovali (např. problematika nedostatku služeb poradenství při studiu oborů STEM).

- (42) Česko dále čelí výzvám v sekundárním vzdělávání, konkrétně pak nedostatečné kapacitě na středních školách všeobecného zaměření a omezené flexibilitě při přechodu studentů mezi všeobecným a specializovaným vzděláváním, což omezuje možnost studentů úspěšně pokračovat v rámci terciárního vzdělávání. Navzdory rostoucímu zájmu o všeobecné vzdělávání nedrží nabídka krok s poptávkou. Ačkoli velký podíl studentů, kteří dokončí odborné vzdělávání a přípravu, splňuje podmínky, jež je opravňují přihlásit se do terciárního vzdělávání, míra jejich úspěšnosti je nižší než u studentů ze škol všeobecného zaměření, což přispívá k trvale nízkému počtu osob, které terciárního vzdělání dosáhnou. Tato komplikovaná situace je umocněna nedostatkem kvalifikovaných učitelů, zejména v oborech s vysokou poptávkou, jako jsou obory STEM, a také v některých regionech, což může mít dopad na kvalitu vzdělávání.
- (43) Na studijní výsledky v Česku má velký vliv socioekonomické zázemí studujících, přičemž zde lze pozorovat jeden z největších rozdílů ve výsledcích mezi socioekonomicky zvýhodněnými a znevýhodněnými žáky v EU. V matematice byl tento rozdíl v testu PISA 2022 pátý nejvyšší v EU. Na těchto výsledcích má podíl časná akademická diferenciace, rozdíly mezi druhy škol a segregace romských dětí, přičemž k nim přispívají také přetrvávající regionální nerovnosti v dostupnosti vzdělávání. Ačkoli již byly podniknuty první kroky k řešení těchto problémů, včetně zřízení podpůrného programu pro školy s vysokým podílem znevýhodněných žáků, je třeba vyvinout další úsilí. K řešení těchto otázek by mohla pomoci například lepší podpora učitelů a vedoucích pracovníků škol při zavádění revidovaných učebních plánů a snižování administrativní zátěže menších škol,

DOPORUČUJE Česku v letech 2026 a 2027:

1. Dále dodržovat maximální tempa růstu čistých výdajů doporučená Radou dne 21. ledna 2025 a současně využít flexibilitu v rámci národní únikové doložky aktivované Radou. Posílit celkové výdaje na obranu a bezpečnost a připravenost při současném zajištění udržitelnosti dluhu a efektivity výdajů, jakož i postupně upravit rozpočet tak, aby byly strukturálně vyšší výdaje na obranu zachovány. Zajistit, aby opatření přijatá ke zmírnění dopadu prudkého nárůstu cen energií byla dočasná, zaměřená na ochranu zranitelných domácností nebo na řešení potřeb energeticky náročných podniků, zachovávala pobídky k úsporám energie a jejich fiskální náklady byly slučitelné se závazky podle fiskálního rámce EU. Zajistit lepší pobídky pro starší pracovníky, aby setrvali v pracovním procesu. Zvýšit efektivitu veřejných výdajů, zejména systematickým využíváním přezkumů výdajů a ukazatelů založených na výsledcích.
2. Zajistit kontinuitu reforem a investic prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Zachovat tempo provádění opatření v rámci programů politiky soudržnosti, v příslušných případech na základě přerozdělení zdrojů na strategické priority a flexibility dohodnuté v souvislosti s přezkumem rámce politiky soudržnosti v polovině období.
3. Posílit schopnost veřejné správy přilákat a udržet talentované pracovníky a rozvíjet dovednosti, a to jak v ústředních vládních institucích, tak ve znevýhodněných regionech. Zvýšit veřejné investice a efektivitu správy zjednodušením a podporou spolupráce mezi správami obcí a upravit pravidla pro rozpočtové určení daní obcím, bude-li to relevantní. Zjednodušit územní plánování a zlepšit digitalizaci stavebních úřadů, zvýšit jejich kapacitu a zdokonalit jejich řízení. Zlepšit nabídku cenově dostupného a sociálního bydlení rozšířením úlohy veřejného a neziskového sektoru a podporou efektivnějšího využívání stávajícího domovního a bytového fondu.

4. Posílit kapitálové trhy, zlepšit přístup podniků k nebankovnímu financování a podmínky pro spoření, investice a inovace podporou investic domácností na kapitálových trzích, a to zlepšením koncepce dlouhodobého spořicího produktu a penzijních fondů třetího pilíře. Podporovat účast institucionálních investorů na kótovaných i nekótovaných akcích, jakož i na rizikovém a rozvojovém kapitálu a na soukromém kapitálu. Zajistit širší využívání finančních nástrojů, mimo jiné posílením kapacity Národní rozvojové banky v oblasti mobilizace soukromého financování. Stimulovat inovace a zlepšit podnikatelské prostředí zlepšením regulačního rámce pro začínající podniky, snížením roztržstivosti výzkumného systému a urychlením zavádění technologií, mimo jiné prostřednictvím přenosu technologií z akademické sféry a účinným využíváním daňových výhod v oblasti výzkumu a vývoje.
5. Snížit závislost na fosilních palivech, zejména v oblastech silniční dopravy, průmyslu, vytápění a výroby energie. Urychlit realizaci projektů v oblasti čisté energie a energie z obnovitelných zdrojů, mimo jiné poskytováním pobídek pro zavádění rozsáhlých kapacit na výrobu větrné energie. Modernizovat a rozšířit elektrizační soustavy, zvýšit flexibilitu bez fosilních zdrojů, zajistit zavedení všech funkcí Elektroenergetického datového centra a umožnit elektrifikaci dopravy a průmyslových procesů. Přijmout opatření ke snížení spotřeby energie a uhlíkové náročnosti sektoru budov, zejména budov veřejných. Posílit správu a koordinaci v oblasti odolnosti vůči změně klimatu, a to na všech úrovních správy.

6. Zvýšit účast nedostatečně zastoupených skupin obyvatelstva na trhu práce a zjednodušit uznávání zahraničních kvalifikací. Poskytovat pobídky k tomu, aby se rodiče vraceli do zaměstnání, a zlepšit nabídku služeb péče o děti a služeb dlouhodobé péče, aby na trh práce vstoupilo více žen. Snížit daňové zatížení pracovníků s nízkými příjmy a omezit daňové výjimky pro osoby samostatně výdělečně činné s vysokými příjmy. Stimulovat rozvoj dovedností a zlepšit výsledky vzdělávání zvýšením účasti, snížením míry předčasného ukončení školní docházky a zajištěním větší podpory studentům v oblasti terciárního vzdělávání a dále poskytováním větší podpory znevýhodněným školám a žákům primárního a sekundárního vzdělávání. Zvýšit počet studentů a absolventů oborů přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM), zejména žen. Rozšířit přístup ke všeobecnému sekundárnímu vzdělávání, umožnit studentům přechod mezi všeobecným a odborným vzděláváním a řešit nedostatek učitelů.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda/předsedkyně
